

eul_wid: hgw-bt

Ἀριστοτέλης · Aristotle

On the Inundation of the Nile

Ἀποσπάσματα

Period: Κλασική Classical
Dialect: Ἀττική Attic
Domain: Φιλοσοφία Philosophy
Format: Συναγωγή Collection
Affiliation: Aristotelian

3c, 646, F 1 / Incipit liber (Aristotelis) de inundacione Nili. / (1) propter quid aliis fluminibus in hyeme quidem augmen/tatis, in estate autem multo factis minoribus, solus eorum, / qui in mare fluunt, multum estate excedit, fitque tantus, ut / civitates solae supersint velut insulae? crescit autem a ver-/ sionibus estivalibus qualibet die, et rursum abscedit. exundat / autem per labia fluminis aqua et non, sicut quidem aiunt, / super terram, verumptamen iuxta ipsum fluvium putei ap/ponunt. circa ipsum quidem igitur accidentia talia, causam / autem sumat quis sic quaerens: necesse enim aut estate // ipsi advenire aliunde aquam, aut hyeme auferri, videlicet / desursum a sole attractam (hic enim manifeste hoc facit), / aut in terra desiccatam. per eam quidem igitur qu(a)e in / hyeme ablationem sic utique in estate fiet maior, per ap/ positionem autem hoc modo: aut enim propria supernatante / propter obstructionem, velut etiam accidit canalibus—si enim / aliquis intercipiat, fluens congregatum excrescit ad alta— aut / aliena superveniente. hoc autem utique fiet, si fontes plenis/simi fiant, aliunde adsupernatante aqua; apponantur autem / utique aut liquescente aliquo aut plunte. / modi quidem igitur tales et tanti, per quos utique crescit / fluvius solus. horum autem qui quidem existunt dicti prius / a dubitantibus de ipso, hos nos dicemus. / (2) T(h)ales ὁ Ἐξαμύου Milesius (Vorsokr. 5 11 A 1 § 37; A 16) a ventis annualibus / repulsum inquit / fluvium inundare: crescit enim, si illi flant, / et e regione fluit ipsorum. accidit autem contrarium: super/natat enim ad modicum desubtus, principium autem reple/tionis videtur deorsum. adhuc idem alios oportebat pati / magis fluvios, qui ex opposito fluunt ipsis magis, et mi/ nores existentes faciles sunt cogi a ventis. frequenter autem / et annuales non flant, fluvius autem [non] videtur idem faciens. / (3) Diogenes autem nakithemius Apolloniates (cf. Vorsokr. 5 64 A 18) fontibus ait / addi aquam, attrahente terra propter arefieri a sole in estate; / natum esse enim indigens trahere ex propinquo. accidit / autem et huic, unum quidem quod frigidissimum estate quod / secundum terram est, trahit autem omne calidum existens et / quando utique maxime fuerit calidum. ** adhuc autem quia / alios oportebat fluvios eos, qui in Libia, idem facere: non / enim singulariter sol illius desiccat fontes. // (4) Anaxagoras autem (H)egesibuli Clazomenius (Vorsokr. 5 A 42 § 5; A 91) propter lique/fieri nivem estate repleti fluvium ait. contingit quidem enim / sic augeri quemadmodum diximus, sed multitudo

inproportionata facta in excrescentia fluvii: multum enim super/ excedit quam ut verisimile a nive liquefacta; et multa enim modica fit aqua, Nilus autem multam superinfundit regionem, / et profundum iam aliquando etiam super triginta cubitos / fuit. adhuc autem neque locus existens videtur talis puta, / unde possibile sit ipsum fluere a nive: Etyopia enim et / Libia inhabitabiles propter estum, ex Asia autem non con/tingit ipsum fluere. Sytonis enim lacus apud mare est / illud quod est iuxta Syriam, huius autem et Rubri quod / intermedium mille stadia sunt. Rubrum quidem mare aiunt / quidam coniungi ad id quod extra: ab hoc quidem non / videtur fluens, ab hoc autem inmanifestum, si possibile: / nullum enim audivimus dignum fide nondum de Rubro mari, / utrum ipsum per se ipsum est aut coniungitur ad id quod / extra Eracleas columnas. deceptus est autem et rex / Arthaxarxes Okhos cognominatus, quando super Egyptum / debebat militare:

3c, 646, F 1 (50)

conatus est enim avertere Indorum fluvium / tamquam existentem eundem, audiens quia cocodrillos habet / quemadmodum Nilus; mittens autem ad vocatos onifalos / audivit, quia fluit fluvijs in Rubrum Mare, et cessavit a / conatu. iterum persuasum est dicentibus Indis, quia fluvijs / alter esset ad illas partes Indi(a)e, fluens ex monte vocato / Aleto, ex quo quidem Indus: hunc autem dicebant habere / cocodrillos, et circumfluere exterius Rubrum mare, sive veraces / sint hoc dicentes sive mentientes. verumptamen rex dicebat / conari hunc avertere, sed ipsum prohibuerunt quoniam ad / curam hanc miserant, dicentes quia maiorem destruit regionem // quam accipit dominans Egyptiis. (5) de principio quidem, unde / existat fluens Nilus, et de Rubro mari hoc modo (aut secun/dum quem Athinagoras dicebat Arimnisti [V]; ille enim inquit / unum esse mare quod Rubrum et quod extra Eracleas co/ lumnas, nichil dignum ad confirmandum ad regem dicens). / totum autem manifestum, quod si quidem ex hoc monte fluit / liquefacta nive, subcontraria multa fierent hiis quam nunc / accidunt circa ipsum. mons enim iste intermedius Etyopum / et Indorum distat itinere quinque mensium, ut aiunt. differt / etiam quantum differt fluxus longus aut brevis: fluentium / enim de prope primum pervenit fluxus plurimus, in fine / autem minor atque deficiens; eorum autem qu(a)e a longe, / primo quidem minus, in fine autem copiosissimum, quemad/modum et in ventis. propter quod proverbialiter loquentes / dicimus 'inchoante autem austro et desinente borea': qui / quidem enim auster quia a longe pervenit ad nos, primo / debilis flat, magnus autem fit consumens; boreas autem con/trarium propter habitatum locum supponi ad boream. Nilus / autem venit primo maximus, postremo autem minoratus et / deficiens. adhuc autem conventibus mensium magis fluit, et / deficiente luna magis quam stante et panselenis. oportebat / autem contrarium: plenilunio enim congelata tabescunt, et / ventorum quando boree optinent, sed non quando not[h]i, quam/vis liquefaciat quidem borea nunc magis not[h]us. (eadem / autem dicere congruit et ad dicentes ab Eracleis columnis / fluere. Promathus (?) enim Samius [V] ex Argenti monte, unde et / Cremetis, liquefacta nive: adhuc enim per amplius spacium / fieri fluxum; per totam enim Libiam ipsum fluere inquit). de causa quidem igitur, propter quam Anaxagoras ait // effluere Nilum, tanta dicta sunt. (6) Reliquum autem modorum / eos qui non habent rationes verisimiles posterius dicemus. / sunt autem quidam qui aiunt augeri fluvium propter annuales, fontibus incidente eo quod extra mari; hii autem / calidiores existentes fontes per estatem superfluere, accedente / sole ad ursam: magis enim <fervore> fluere aquam quam / frigore. quorum utrumque mediocri dignum est considera/tione: qui quidem enim propter annuales, videtur solvi / eisdem rationibus, quas quidem et prius diximus, et quod / per totam Libiam fluens idem facere consuevit fluvijs; qui / autem tantam suma <n> t additionem

aqu(a)e propter fervorem, / irrationabile totaliter, quia non plus facit propter fluere / secundum tumorem maiorem eiusdem multitudinis. / (7) Nicagoras (V) autem Ciprius ait ipsum fluere amplius / estate eo quod fontes habeat ex terra ad illam partem, in / qua hyems est, quando fuerit apud nos estas. non plane / autem hoc determinat: videtur enim nichil negociatus esse / circa hoc quod dicitur. simul enim nobis estas fit et hyems / in altera zona habitantibus, intermedium autem inhabitable /

3c, 646, F¹ (300)

est, quod tropici incidunt de terra. est enim una quidem / pars h(a)ec, altera autem quam semper manifestus circulus et / quam semper <in> manifestus determinant; media autem horum / et tropicorum habitari contingit in circuitu terr(a)e; sola autem / qu(a)e intermedia est, solis transitus existens, duarum zonarum / magnitudo, du(a)e enim decisiones sunt, qu(a)e autem habitatur / una. accidit igitur pertransire fluentem duplo tantam regio/nem latitudinis habitat(a)e et per inhabitablem propter excessum // ardoris. itaque si neque stet in circuitu maris Libie, sed / continuus progressus, tam interminatam pertransit latitudi/nem, propter quod quidem et a nive dicentibus fluere accidit, / et sic dicentibus impossibile. / (8) Restant autem tres adhuc modi dictorum, secundum quos / contingimus annuis augeri. in hyeme enim ablata / qu(a)e inerat aqua; hoc autem utique erit sole desiccante, / quemadmodum dicit Erodotos (2, 24/6), fabularum scriptor: non enim / ait in hyeme solem per Libiam facere habundanciam, nisi / si contingat latum hinc ducere humorem; circa versiones / autem estivales ad arctum venire. nequaquam autem dicitur / exquisite: neque enim Nilum oportebat facere solum hoc; / similiter enim ex Libia tota idem dicit solem trahere hu/morem; putareque supervenire habitabili solem secundum / quamcunque partem, stultum. ubique gnomones umbram ad / meridiem faciunt, et non hoc differunt, sed per maiorem aut / minorem facere umbram. Libiam totam amphithalassiam / esse aiunt, tamquam iste modus quidem causae impossibilis. (9) Reliquum autem duarum utramque dicere est. est enim / una quidem causa, quia terra superfervens existens hyeme, / eo quod in tali fundo fontes sint, Nili desiccatur aqua. / quod quidem et aliis accidit: puta in Frigia sunt putei, / qui in hyeme quidem sunt sicci, in estate autem replentur; / et in Olinthia Calcidonie quidam putei plenissimi sunt estate. / hanc quidem igitur causam ut rationabiliorem existentem / illa quam predicti assignant, dirimimus prius. // (10) Nunc autem relinquetur sola causa dictorum. hanc / causam dicendum, propter quod iam non problema videtur / esse : in sensum enim venit, quemadmodum per se videntes / facti a visis (T 2 a—d). videntur enim aqu(a)e fact(a)e in Ethiopia per / tempora h(a)ec a Cane usque ad Arcturum mult(a)e et habundanter, hyeme autem null(a)e; et fluctus nutriuntur, cum / crescunt in ipsis, et propter hoc simul annualibus advenit / fluvius. isti enim nebulas maxime ferunt in regionem, et / quicunque alii venti fiunt estivales ante hos. quibus offenduntibus ad montes, defluunt aqu(a)e ad stagna, per qu(a)e Nilus / fluit. adhuc autem et qu(a)e a nive dicentibus fluere sub / contrarietates testificantur huic rationi, quodque et toti conventibus mensium magis crescere fluvium; etenim aqu(a)e con/sueverunt fieri tunc magis. et quod non similiter copiosum / inchoans cum postremo. adhuc autem quando not[h]i flant / minus quam utique bore(a)e; boreas enim nubes fert ad locum, / ex quibus aqua facta impletur Nilus. De Nilo quidem igitur h(a)ec dicta sunt. / Explicit liber de inundatione Nili (Aristotilis).

3c, 646, F²

ALEXAND. in Aristot. Meteor. 1, 12 p. 349, 8 (Comm. Ar. Gr. III 2, p. 53 H): λέγει τε καὶ περὶ τὴν Ἀραβίαν τε καὶ Αἰθιοπίαν τοῦ θέρους καὶ οὐ τοῦ χειμῶνος γίνεσθαι τοὺς ὑετούς ... ἐπιζητήσαι δ' ἄν τις, πῶς εἰ τὸ θέρος ξηρόν ἐστιν, ὡς προείρηκε, παρ' οἷς ξηρότατόν ἐστι τὸ θέρος, παρὰ τοῦτοις οἱ ὑετοὶ τοῦ θέρους γίνονται. ἢ αἱ μὲν ἀναθυμιάσεις καὶ αἱ τῶν νεφῶν συστάσεις οὐκ

ἐκεῖ γίνονται τε καὶ γεννῶνται, ἀλλ' ὑπὸ πνευμάτων τῶν ἐτησίων πρὸς τὰ ἐκεῖ ὄρη ὄντα
ὕψηλὰ ἀπωθούμεναι συνίστανται, ὡς λέγει, τῆς δὲ ταχείας αὐτῶν εἰς ὑετὸν μεταβολῆς ἢ
προειρημένη ἀντιπερίστασις αἰτία, ὡς λέγει ἐν τοῖς Περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως.